

Program

červenec – srpen 2019
Slezské zemské muzeum

Historická výstavní budova – Müllerův dům

adresa:
Komenského 10, Opava
tel.: 553 714 809, 604 393 778
e-mail: pokladnahvb@szm.cz
otevírací doba:
út–ne 9–17 hod.

vstupné:
expozice 65/30 Kč, rodinné 125 Kč
výstavy 35/20 Kč, rodinné 70 Kč
expozice a výstavy 80/40 Kč,
rodinné 160 Kč

Výstavy

LIDÉ Z VÝCHODU

19. 7. 2019 – 30. 9. 2019, vernisáž 18. 7. 2019 v 17 hodin

Výstava fotografií Jindřicha Štreita dokumentuje současnou situaci ukrajinské menšiny v České republice. Zaměřuje se na dokumentaci pracovního, společenského a kulturního života představitelů jedné z nejpočetnějších a nejvýraznějších národnostních minorit u nás, na příkladu Moravy a Slezska. Snímky návštěvníky zavedou do prostředí dělnických ubytoven, nemocnic i folklorních souborů.

TAJEMSTVÍ KNIHOVNY

(STARÉ TISKY Z KNIHOVNY SLEZSKÉHO ZEMSKÉHO MUZEA)

28. 8. – 27. 10. 2019 / Müllerův dům, vernisáž 27. 8. 2019 v 17 hodin

V dnešním světě je knihovna chápána jako místo dokonale přístupné svým uživatelům – čtenářům: elektronické katalogy a digitalizované dokumenty usnadňují studium, zvyšuje se komfort výpůjček i prezentačního studia, udivuje velkorysost speciálních moderních knihovnických objektů. A přece, knihovna si uchovává svá mnohá tajemství, jež jen tu a tam odkrýváme: knihy přece mají své podivuhodné osudy, nesou stopy po užívání celých generací, nacházíme v nich poznámky, vpisky, pečeti, podpisy majitelů i umělecky vyhotovené ex libris; vidíme na nich stopy po ohni, po poškození vlhkem nebo násilnou rukou. Knihovna Slezského zemského muzea veřejnosti představuje dvacet tisků, jež neměly jen zajímavé osudy, ale dodnes budi obdiv pozoruhodností témat, proslulostí svých autorů a v neposlední řadě také atraktivitou výtvarného řešení.

MÝTUS LESA: ARNOŠT HRABAL

31. 5. – 29. 9. 2019 / Müllerův dům

Na 30. prosinec 2019 připadá padesáté výročí úmrtí Arnošta Hrabala – katolického kněze a významného českého grafika. Hrabal působil v letech 1925–1937 na farách v Jeseníkách na jejich moravské i slezské straně. Zkušenost s jesenickou přírodou vložil do volných grafických listů i drobných ex libris. Pro Hrabalovu jubilejní připomínku, jež je ve Slezském zemském muzeu vůbec první umělcovou výstavou od roku 1945, byly rovněž zvoleny snímky Ludka Wünsche, Josefa Solnického a Jaroslava Němce, fotografů, kteří virtuózním způsobem postihli magičnost lesních interiérů. Dialog dvou médií – fotografie a grafiky – divákovi umožní posílit představu fascinující podívané, kterou zažívá každý, kdo Jeseníky navštíví a kterou Arnošt Hrabal navíc uměl převést do sugestivních děl nežádka drobného formátu.

ZDAŘ BŮH! RUB A LÍC HORNICKÉHO POVOLÁNÍ

28. 3. – 1. 9. 2019

Nález černého uhlí v ohništi pravěkého člověka na vrchu Landek v Petřkovicih předznamenal pozdější rozkvět uhelného hornictví v oblasti Slezska. Prudký rozvoj a modernizace hornictví nastává až v 19. století a souvisí právě s těžbou uhlí v ostravsko-karvinské pánvi. Ačkoliv je v současné době tradiční hornictví v celoevropském měřítku v útlumu, okolní krajina s sebou stále nese znamení minulých dob. A ponese jej zřejmě již navždy. Ať už ve formě celých nových měst, či jejich částí v podobě hornických kolonií, doposud stojícími industriálními komplexy anebo dalšími nepřehlédnutelnými krajinnými prvky – dominantními haldami, rozsáhlými kalíšti a terénními změnami vytvořenými v důsledku půdních poklesů. Hornictví naší krajinu změnilo a hornická profese, ukrytá našemu zraku tam někde v neprostupné tmě – v dole, někdy i stovky metrů hluboko pod námi, je dokladem lidského umu, odhodlání a také odvahy.

KNIHY DŽUNGLE

5. 12. 2018 – 1. 9. 2019

Výstava přibližuje postavy a prostředí příběhů slavného díla Knihy džunglí britského nositele Nobelovy ceny za literaturu Rudyarda Josepha Kiplinga. Nejde ani zdaleka pouze o známý příběh indického chlapce Maugliho, vychovaného v džungli indického Madhjadraše divokými zvířaty, ale i o mnohé další příběhy z jiných oblastí Indie či z Arktidy. Návštěvníci se mohou seznámit s hrdiny těchto příběhů, přírodou i pozadím těchto míst, ale i s dnešní podobou krajiny, v níž se odehrávají.

Akce

POUTNÍCI CESTOU, NECESTOU – LETNÍ EDUKAČNÍ AKTIVITY

22. – 26. 7. 2019

Na naší týdenní cestě se staneme poutníky, budeme poznávat náš kraj a jeho přírodní bohatství. Aktivita jsou určeny pro děti od 7 do 12 let a budou probíhat od pondělí do pátku vždy od 8 do 16 hodin. Přihlášky zaslejte na e-mail: neumanova@szm.cz nebo tel.: 778 488 261. Cena za jeden týden je 1 600 Kč, kapacita je omezena.

KOMENTOVANÉ PROHLÍDKY MÜLLEROVA DOMU

každou sobotu a neděli v 10 a 15 hodin

Zájemcům z řad široké veřejnosti nabízíme možnost prohlídky nově zrekonstruovaného Müllerova domu s komentovaným výkladem. Přijďte se seznámit s místem, jež bylo neodmyslitelnou součástí opavského hradu. Dům prošel řadou stavebních proměn – od hradní kuchyně, přes sýpku, dům zámeckého správce nebo Legionářské muzeum. Vstup do Müllerova domu je přes Historickou výstavní budovu. Vstupné dle platného ceníku.

MEZINÁRODNÍ NOC PRO NETOPÝRY

28. 8. 2019 od 18 do 22 hodin

Pojďte s námi nahlédnout do života netopýrů, zajímavých tvorů, se kterými je spojena celá řada mýtů, pověr a pověstí. Letošní již 23. ročník představí opět návštěvníkům mnoho zajímavosti o životě a chování netopýrů. Připraveno bude na ukázkou i vybavení pro odchyt a výzkum těchto létajících savců a chybět nebudou ani hry, tvoření a aktivity pro děti s netopýří tematikou. **Vstup zdarma.**

SEMINÁŘ PRO PEDAGOGY

30. 8. 2019 v 9 a 11 hodin

Zveme vás na seminář pro pedagogy, edukátory, lektory a jiné pracovníky, kteří pracují s dětmi, žáky, studenty a s klienty se specifickými potřebami. Na semináři se dozvíte, jak to v našem muzeu chodí, co všechno vám můžeme nabídnout a prakticky si vyzkoušíte některý z nabízených edukačních programů. Nutná je předchozí rezervace nejpozději do 20. srpna 2019 na email: plucnarova@szm.cz nebo na tel.: 778 527 823. **Účast na semináři je zdarma.**

Edukační programy

Vstupné 20 Kč, pedagogický dozor zdarma

Edukační programy k části Příroda Slezska

DOBRODRUŽNÁ VÝPRAVA S MAUGLÍM

 Děti předškolního věku, žáci 1. a 2. stupně ZŠ.
60–90 minut, max. 20–25 osob

MRAVENEČKOVÉ – PRÁCE VŠEHO DRUHU

 Děti předškolního věku, žáci 1. – 4. ročníků ZŠ.
40–60 minut, max. 20–25 osob

MEDVĚDÍ DOBRODRUŽSTVÍ

 Děti předškolního věku, žáci 1. a 2. stupně ZŠ.
40–60 minut, max. 20–25 osob

VELKÉ VČELÍ TAJEMSTVÍ

 Děti předškolního věku, žáci 1. – 4. ročníků ZŠ.
40–60 minut, max. 20–25 osob

PUTOVÁNÍ PO VLÁKNECH PAVUČIN

 Děti předškolního věku, žáci 1. – 4. ročníků ZŠ.
40–60 minut, max. 20–25 osob

PTÁCI KOLEM NÁS

 Děti předškolního věku, žáci 1. a 2. stupně ZŠ.
40–60 minut, max. 20–25 osob

NEJ ZE SVĚTA ZVÍŘAT

 Děti předškolního věku, žáci 1. a 2. stupně ZŠ.
40–60 minut, max. 20–25 osob

Nutná předchozí rezervace:
Mgr. Denisa Pelhřimovská (Plucnarová),
tel.: 778 527 823, e-mail: plucnarova@szm.cz.

Edukační programy k části Encyklopedie Slezska a ke krátkodobým výstavám

OD SEMÍNKA K PLÁTNU

 Děti předškolního věku, žáci 1. a 2. stupně ZŠ
a studenti SŠ.
45–50 minut

MUZIKOHRÁTKY PRO MALÉ I VELKÉ

 Děti předškolního věku, žáci 1. a 2. stupně ZŠ
a studenti SŠ.
45 minut

ŽIVOT NA VENKOVĚ

 Žáci 1. a 2. stupně ZŠ.
45 minut

Z POHÁDKY DO POHÁDKY

 Děti předškolního věku a žáci 1. stupně ZŠ.
45 minut

KRAJINA KOLEM NÁS

 Děti předškolního věku a žáci 1. stupně ZŠ.
50–60 minut

JAK LAZARETY KE JMÉNU PŘÍŠLY ANEŽ HISTORIE ZDRAVOTNÍ PÉČE

 Žáci 2. stupně ZŠ a studenti SŠ.
45 minut

Nutná předchozí rezervace:
Mgr. Alena Biskupová, tel.: 778 488 260,
e-mail: biskupova@szm.cz.

Doprovodné edukační programy k expozicím, krátkodobým výstavám a pro návštěvníky se specifickými potřebami

B F L M P S V Z – VYJMENOVANÁ SLOVA

 Žáci 3. – 5. ročníků ZŠ.
60 minut, max. 25 osob

DOBRODRUŽNÁ VÝPRAVA S MAUGLÍM

 Osoby s lehkou mentální retardací, žáci
ZŠ Praktické, tělesně postižené osoby a zájemci
z řad široké veřejnosti.
40–60 minut, max. 15 osob

LÉKAŘSKÁ PÉČE A PRVNÍ POMOC PRO DĚTI

 Osoby s lehkou mentální retardací, žáci
ZŠ Praktické, tělesně postižené osoby,
děti předškolního věku.
40–60 minut, max. 15 osob

DIVADLO A LOUTKY VE SLEZSKU

 Osoby s lehkou mentální retardací, žáci
ZŠ Praktické, tělesně postižené osoby,
děti předškolního věku.
45–60 minut, max. 15 osob

Nutná předchozí rezervace:
Mgr. Lucie Neumanová, tel.: 778 488 261,
e-mail: neumanova@szm.cz.

Přednáškový cyklus

HENLEINOVSKÉ POVSTÁNÍ NA OSOBLAŽSKU

7. 8. 2019 v 17.15 hodin
Pohraniční Osoblažský výběžek patřil k oblastem, které měly být na základě Hitlerova rozkazu 22. září 1938 obsazeny Sudetoněmeckým Freikorpssem. Přednáška přibliží strukturu československých bezpečnostních složek i povstaleckých sil v regionu. Pozornost bude věnována také roli říšských orgánů při přípravě revolty. V neposlední řadě se pokusíme zasadit události podzimní 1938 na Osoblažsku, včetně známého tragického incidentu v Liptani, do širšího kontextu nacistických plánů a aktivit. Přednáší historik Ondřej Kolář. **Vstup zdarma.**

Národní památník II. světové války

adresa:
Hrabyně 192
tel.: 553 775 091, 732 974 070
e-mail: pamatnik-alky@szm.cz
otevírací doba:
út–ne 9–17 hodin

vstupné:
výstavy 30/20 Kč, rodinné 50 Kč
expozice a výstavy 80/40 Kč,
rodinné 160 Kč

Výstavy

SMUTNÝ OSUD ZEMĚ (MEZI MNICHOVEM A VÁLKOU)

12. 4. – 30. 11. 2019

Výstava ve správní budově památníku přibližuje situaci na území Slezska a severní Moravy v období mezi Mnichovskou dohodou a vypuknutím druhé světové války. Návštěvníci se seznámí s průběhem henleinovského povstání v září 1938 a s poměry v odstoupeném pohraničí i v protektorátu. Pozornost se zaměří také na počátky formování protinacistického odboje, stejně jako na projevy politické a rasové perzekuce. Složitá realita počátků okupace bude přiblížena na osudech konkrétních osob, jako byl odbojář a letec Jiří Král či malíř Leo Haas. Mezi zajímavosti patří předměty z pozůstalosti prezidentů Edvarda Beneše či Emila Háchy. Závěrečná část výstavy pak připomene boje na Těšínsku v prvních dnech druhé světové války.

SEDMIDENNÍ VÁLKA O TĚŠÍNSKO

12. 4. – 30. 11. 2019

Výstava je věnována ozbrojenému konfliktu mezi tehdejší Československem a Polskem, který se rozhořel v lednu roku 1919. Návštěvníci se seznámí s příčinami a průběhem střetnutí o národnostně smíšené a strategicky významné území Těšínského Slezska, poznají jeho dopady na život vojáků i civilních obyvatel tohoto regionu.

NÁVRATY LIDICKÝCH DĚTÍ

12. 4. – 28. 7. 2019

Výstava vypůjčená z Památníku Lidice popisuje nejen život dětí ve starých Lidicích, ale i kruté dny osudu a poválečné návraty do vlasti některých z nich. Životní příběh lidických dětí, z nichž se po skončení války vrátilo do Československa pouhých sedmáct a desítky dalších byly otráveny výfukovými plyny ve vyhlazovacím táboře v polském Chelmu nad Nerem, zasáhl téměř celý svět. Výjimkou nebyla ani akademická sochařka Marie Uchytilová, o jejímž díle, Pomníku dětským obětem války, pojednává závěr výstavy.

PÍKOVÍ. SMUTNÝ OSUD RODINY

od července 2019

Společný život Heliodora, Marie a Milana Pikových byl od počátku ovlivněn zařazením otce do vysokých vojenských a diplomatických funkcí. Působení ve Vojenské akademii v Hranicích, studium na vysoké škole válečné, funkce vojenského ataše v Rumunsku, později náčelníka Čs. vojenské mise v SSSR, období let 1945–1948 – to vše způsobilo, že rodina trávila velmi málo času společně, čímž trpěla zejména Marie Piková. Zkázu rodinného života pak znamenalo zatčení otce a jeho věznění, které vyústilo v politický proces a justiční vraždu. Marie a Milan byli následně vystaveni represím a útlaku ze strany státních orgánů. Důležité události života rodiny Pikových, které byly vždy úzce spjaty s osudem milované vlasti, přibliží výstava prostřednictvím fotografií a dokumentů, většinou dosud nezveřejněných, které pocházejí z pozůstalosti gen. Milana Píky, jenž letos v březnu zemřel.

NÁVRATY LIDICKÝCH ŽEN

30. 7. – 29. 9. 2019

Druhá vypůjčená výstava z Památníku Lidice dokumentuje pohnuté osudy lidických žen prodchnuté ztrátou mužů a dětí. Po příchodu německých jednotek byly ženy shromážděny, odvezeny do kladenského gymnázia a odtud deportovány do koncentračních táborů. Po ukončení války se jich vrátilo do vlasti z 203 jen 143. Pouze 11 lidických matek se po letech zoufalého čekání shledalo se svými dětmi. Výstava zachycuje také lidické ženy při úpravách vznikajícího pietního území a nové obce Lidice.

Akce

POSLEŠNĚ HLÁSÍM! (VOJÁKEM PO MNICHOVĚ)

10. – 12. 7. 2019 nebo 14. – 16. 8. 2019

Letošní letní edukační aktivity v Národním památníku II. světové války se tematicky dotknou také období deseti let před začátkem druhé světové války. Holky a kluci, kteří se rozhodnou strávit tři letní dny s námi, se dozví, jakým způsobem fungovala československá armáda. Mladí účastníci si sami vyzkouší, jaké to bylo být vojákem ve druhé světové válce. Stejně tak se projdou po obci Hrabyně a zkusí cestovat časem až do roku 1938. V neposlední řadě pojedou na výlet do Darkoviček a podívají se do tajemných zákoutí našeho opevnění. Nutná rezervace předem na e-mailu: vlkova@szm.cz nebo na telefonním čísle +420 553 775 091. Cena zahrnuje náklady na aktivity, celodenní občerstvení a také jednodenní dopravu do Areálu čs. opevnění.

VÝSTUPY

NA VYHLÍDKU PAMÁTNÍKU

každý všední den v 15 hodin, o víkendu ve 14 a 15.30 hodin
O letních prázdninách můžete navštívit oblíbenou vyhlídku také každý všední den. Návštěvníci mohou vystoupat po 104 schodech vzhůru a při příznivém počasí a dobré viditelnosti dohlédnout až na vrcholek Pradědu, Lysé hory či na území Polska. Vstupné je 20 Kč pro návštěvníky starší 6 let.

Edukační programy

Vstupné 20 Kč, návštěva výstav a expozic 40 Kč pro žáky a studenty, pedagogický dozor zdarma

VELKÁ VÁLKA A ČESKÉ ZEMĚ

Žáci 5. – 8. ročníků ZŠ, žáci 9. ročníků ZŠ, studenti SŠ a skupiny zájemců z řad široké veřejnosti.
60 minut

HOLOCAUST A TRANSPORTY ŽIDOVSKÉHO OBYVATELSTVA

Žáci vyšších ročníků ZŠ, studenti SŠ a skupiny zájemců z řad široké veřejnosti.
60 minut

NĚKTERÉ STRÁNKY ŽIVOTA V PROTEKTORÁTU ČECHY A MORAVA

Žáci 8. a 9. ročníků ZŠ, studenti SŠ a skupiny zájemců z řad široké veřejnosti.
50 minut

ZVÍŘATA VE VÁLKÁCH

Program je určen pro všechny věkové kategorie.
45–60 minut

VE STÍNÍ OKUPACE

Návštěvníci od 6 let.
60 minut

MÁSLA NENÍ, OMASTKU NENÍ...

Návštěvníci od 6 let.
60 minut

LETEM DĚTSKÝM SVĚTEM

Žáci 1. a 2. stupně ZŠ.
60 minut

TVÁŘE VÁLKY

Návštěvníci od 6 let.
60 minut

Nutná předchozí rezervace:

Mgr. Kamila Poláková, tel.: 732 974 070,
e-mail: polakova@szm.cz,

Lucie Vlková, tel.: 553 775 091,
email: vlkova@szm.cz.

Památník Petra Bezruče

adresa:
Ostrožná 35, Opava
tel.: 553 625 024
e-mail: ppb@szm.cz
otevírací doba:
po, st, pá: pouze pro předem objednané návštěvníky
út: 8–12 hod., 13–16 hod.
čt: 10–12 hod., 13–18 hod.

vstupné:
výstavy 20/10 Kč, rodinné 45 Kč
expozice a výstavy 30/15 Kč,
rodinné 70 Kč

FANTASKNÍ REALISMUS V ILUSTRACÍCH LUMÍRA ČMERDY

17. 5. – 25. 8. 2019

Lumír Čmerda patří k předním regionálním výtvarníkům 60. let. Vedle malby a grafiky se věnoval především práci se dřevem (dřevěné reliéfy) a ilustrátorské tvorbě. Výstava představí originály autorových knižních ilustrací, mezi nimiž budou zastoupeny ilustrace k dílům patřícím do zlatého fondu české literatury (K. J. Erben: Kytice, Kosmas: Kronika česká, B. Němcová: Slavenská pohádky a pověsti), ilustrace k písničce Semařova či ilustrace zpráckávající bibliické náměty.

Výstava

Arboretum Nový Dvůr

adresa:
Stěbořice, Nový Dvůr
tel.: 733 739 173
e-mail: arboretum@szm.cz
otevírací doba:
po–ne 8–18 hod.

vstupné:
expozice a výstavy 50/30 Kč,
rodinné 120 Kč

NÁŠ LES

1. 4. – 31. 12. 2019

Lesy pokrývaly většinu našeho území. Kdyby do přítomných poměrů Evropy nevstoupil člověk, bylo by tomu tak doposud. Na výstavě navštívíme nejen lužní lesy, bučiny a jedlobučiny, teplomilné doubravy, bory, horské smrčiny a kulturní lesy, ale i obory, zdevastované lesy, paseky a lesní okraje či remízky a větrolamy. Seznámíme se s jejich rostlinami i živočichy, a to nejen s obratlovci, ale i bezobratlými, zastoupenými lesním hmyzem. Vydejte se s námi do našich lesů!

PŘÍBĚHY Z HERBÁŘE

1. 4. – 31. 12. 2019

Výstava je zaměřena na botanickou sbírku Slezského zemského muzea, která v dnešní době čítá již téměř dvě stě tisíc položek cévnatých rostlin, mechorostů, hub a lišejníků. Přibližíme vám významné slezské botaniky a jejich činnost. Seznámíme vás s unikátními doklady herbářových položek, jako jsou například dochované herbářové položky jednoho ze zakladatelů Slezského zemského muzea Mückusche von Buchberga, položky významných botaniků Tomáše Svěráka či Emanuela Urbana, nebo sběry mechorostů od Josefa Dudy. Zaměříme se na pohnutou historii sbírků a na osobnosti, které byly či jsou se sbírkou spojovány, ať už v dobrém, či naopak.

BALKÓNOVÉ ROSTLINY

17. 6. – 31. 8. 2019

Osmý ročník této již tradiční výstavy se v arboretu uskuteční v průběhu celého léta. Výstava vás seznámí s použitím známých i nových druhů balkónových květin, k vidění bude téměř stovka odrůd v různých kombinacích a způsobech použití. Věříme, že zde najdete bohatou inspiraci pro vyzdobení vlastního okna či balkónu.

Mapa areálů

Akce

INDIÁNSKÉ LÉTO

17. a 18. 8. 2019

Návštěvníci v polovině srpna Arboretum Nový Dvůr, kde se dozvíte, jak žili indiáni, v čem bydleli nebo jaké používali zbraně. Atmosféra Divokého západu bude prostopovat všemi kouty botanického parku. Těšit se můžete na ukázky indiánského tepee, výrobu originálních indiánských ozdob, tábor lovců kožesin, dobové zbraně, komentované prohlídky parku, soutěže pro děti a mnoho dalšího.

Knihovna Slezského zemského muzea

adresa:
Tyršova 1, Opava, tel.: 553 622 060, e-mail: knihovna@szm.cz
otevírací doba:
V době od 1. července do 6. září 2019 bude přizpůsobena otevírací doba knihovny prázdninovému provozu. Zájemci z řad odborné veřejnosti mohou využívat studovnu každou sudou středu, tj. 10. 7., 24. 7., 7. 8. a 21. 8., v době od 8.00 do 15.30 hodin po dohodě s pracovníky knihovny.

Areál čs. opevnění Hlučín-Darkovičky

adresa:
Darkovičky, Hlučín
tel.: 595 051 110
e-mail: opevneni@szm.cz
otevírací doba:
červenec – srpen: út–pá 9–17 hod.,
so, ne, svátky 11–17 hod.
vstupné:
expozice 40/20 Kč, rodinné 90 Kč

Srub Petra Bezruče

adresa:
Ostrava
tel.: 732 974 060
e-mail: spb@szm.cz
otevírací doba:
květen–říjen: út–ne 9–11 hod.,
14–16 hod.
vstupné: 20/10 Kč, rodinné 45 Kč